

TERVISEKAITSEINSPEKTSIOON
HEALTH PROTECTION INSPECTORATE

Keskkonnaministeerium
Narva mnt 7a
15172 Tallinn

Teie: 21.04.2009.a nr 13-3-1/7756-10
Meie: 21.05.2009.a nr 1-8.5/4585-1

Nord Stream gaasitrassi keskkonnamõju hindamise riiklike KMH aruannete kohta.

Läänemeri, eriti Soome laht, oli Esimese ja Teise maailmasõja ajal tugevalt mineeritud. Sõdadejärgselt puhastati Soome lahte miinidest, ent paljud on säilinud tänaseni. Nord Stream AG tegeleb paigalduskoridoris kultuuripärandi alade ning laskemoona liigi ja asukoha kindlaksmääramisega. Kui asukohad on kindlaks tehtud, korrigeeritakse ehitusprotseduure ja kus vajalik, kahjutustakse laskemoon. Kahjutustamine viiakse läbi kõige turvalisemal võimalikul meetodil. Laskemoona kahjutustamine põhjustab ajutist setete liikumist ja uuesti settimist, akustilisi/lööklaineid ning süvendeid ja kõrgendeid merepõhjas. Torude paigaldamise protsess ja merepõhja sekkumistööd põhjustavad uuesti merepõhjasetete liikumist, mis omakorda võib esile kutsuda setetesse kogunenud saasteainete liikumist.

Uputatud keemiarelvi (keemilise lahingutegevuse aineid) leidub kogu Läänemeres. Suuremal osal Nord Streami torujuhtme trassist on keemilise lahingumoonna häirimise tõenäosus väike, kuid trass läbib siiski Bornholmi ja Gotlandi lõunaosa ümbruses asuva ohutsooni 3 uputamisala ning lahingutegevuse ainete häirimise tõenäosus selles piirkonnas on suurem. Soome Keemiarelvade Konventsiooni Verifitseerimise Instituudi ning Taani Riikliku Keskkonnauuringute Instituudi (Aarhusi Ülikool) poolt läbi viidud setete keemilise analüüsi tulemused näitavad, et siiski üksikutes jaamades oli tõendeid kemoründemürkidega (adamsiit, Clark I, trifenüülarsiin ja fenüüldikloroarsiin) seostuvatest saasteainetest. Saaste ulatus oli väga madal kohtades, kus seda tuvastati.

Keemilise lahingumoonna häiring võib toimuda projekti ehitusetapis ja käitusetapis (mis loetakse väga ebatõenäoliseks). Keemiarelvadega kokkupuute tagajärjel võivad mürgised kemikaalid tungida veesambasse. See võib avaldada väikeste tagajärgedega mõju veesambale ja merelindudele ning mõõdukate tagajärgedega mõju kaladele, mereimetajatele ja kaitsealadele. Mõju tagajärg võib mereelustikule olla väike kuni suur.

001508

Registrikood 70002940
Paldiski mnt 81
10617 TALLINN

Tel + 372 6943 500
Faks + 372 6943 501
e-post: kesk@tervisekaitse.ee

arvelduskonto 10052003671005
Eesti Ühispank
kood 401

Vaatamata sellele, et aruandes on nii tava- kui keemiarelvade häirimise üldmõju sotsiaalsele ja sotsiaalmajanduslikule keskkonnale loetakse tähtsusetuks, siiski ei ole piisavalt kajastatud võimalik mereelustiku häiringute mõju onkoloogilisest aspektist (kuna paljud keemilised ained kuuluvad kantserogeenide hulka) Läänemere kalasid toiduks kasutavate inimese tervisele.

Lugupidamisega

Mihhail Muzõtsin
Peadirektori asetäitja

Koopia:

Sotsiaalministeerium
Gonsiori 29
15027 Tallinn

Leena Albreht 6943525
Heino Lutsoja